

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Samenvatting in begrijpelijke taal

Programma Nederland en het VN-Verdrag Handicap

Onbeperkt meedoen!

Wat doet Nederland voor mensen met een beperking?

In het verdrag van de Verenigde Naties (VN) over mensen met een beperking staat: **iedereen is gelijk**. Iedereen moet dus kunnen meedoen in de samenleving. Ook mensen met een beperking. In het verdrag heeft de VN de rechten van mensen met een beperking opgeschreven.

Bijna 300 landen hebben JA gezegd tegen het verdrag.

Ook Nederland. **Maar elk land is anders**. De landen bedenken daarom zelf wat er in hun land moet gebeuren.

In dit programma 'Onbeperkt Meedoen!' staan **de plannen van de Nederlandse regering**. Wat gaat Nederland doen voor mensen met een beperking?

Wil je meer weten van het VN-Verdrag? Kijk op de website gewoongelijk.nl.

2 miljoen mensen met een beperking

In Nederland wonen 2 miljoen mensen met een beperking. Deze mensen hebben natuurlijk dezelfde rechten als mensen zonder beperking. Bijvoorbeeld het recht op werken, reizen, internetten, onderwijs en sporten. Maar ze kunnen die dingen alleen doen als de samenleving rekening houdt met hun beperking.

Wat hebben mensen met een beperking nodig om echt mee te kunnen doen? Dat weten zij zelf het beste. Daarom zorgt de overheid ervoor dat mensen met een beperking over alle plannen uit dit programma kunnen meepraten.

Drempels: zichtbaar en onzichtbaar

Gewoon meedoen betekent: kunnen werken, naar school kunnen en sporten. Kunnen shoppen, internetten, naar een concert gaan of naar een restaurant. Maar als je in een rolstoel zit, kun je soms niet naar binnen of niet naar het toilet. Bijvoorbeeld als er een drempel is bij de deur.

Zo'n drempel is zichtbaar. Maar je hebt ook onzichtbare drempels. Je voelt je niet serieus genomen als de ober niet tegen jou praat, maar tegen je vriend of vriendin. Of iemand moet je helpen bij eten bestellen, want je begrijpt niet wat er op de menukaart staat. **Dit programma wil zichtbare én onzichtbare drempels wegnemen.**

Niet alle plannen kunnen tegelijk worden uitgevoerd. Dit programma gaat over de periode 2018-2021. **In 2021 moeten mensen met een beperking vaker kunnen meedoen.**

Wist je dat?

Mensen met een beperking sporten minder. Ze zijn ook minder vaak lid van een sportclub. Mensen met een beperking reizen minder vaak met het openbaar vervoer (ov). Veel mensen met een beperking kunnen werken. Maar ze hebben minder kans op een baan.

Luisteren naar mensen met een beperking

De regering maakt plannen en afspraken, bijvoorbeeld met gemeenten. **Die afspraken gaan over onderwerpen als wonen, werken, vervoer en onderwijs.** Bij de plannen wordt goed geluisterd naar mensen met een beperking. Wat willen zij?

De regering vindt ook dat mensen hun best moeten doen om elkaar beter te begrijpen. Dat iemand zónder beperking snapt dat iemand mét een beperking gewoon wil meedoen. En dat bedrijven snappen dat een drempel hetzelfde is als zeggen: 'Blijf jij maar buiten!'

De regering gaat verhalen verzamelen over bedrijven en organisaties die mensen met een beperking een kans geven. Zo moedigen we andere bedrijven en organisaties aan om hetzelfde te doen. **Als iedereen kan meedoen, wordt Nederland een stuk leuker!**

Belangrijke doelen van dit programma:

- Iedereen kan gemakkelijk informatie opzoeken op internet en op zijn telefoon.
- Minder drempels bij bijvoorbeeld restaurants, winkels en schouwburgen.
- Mensen met een beperking kunnen zelfstandig met het openbaar vervoer reizen.
- Mensen met een beperking kunnen naar een school die bij ze past.
- Er komen meer banen voor mensen met een beperking.

Plannen en acties uit het programma

Bouwen en Wonen

Zo weinig mogelijk drempels. Iedereen moet een gebouw in kunnen. Bij een nieuw gebouw moet de architect daar rekening mee houden. Bij andere gebouwen kun je de drempels weghalen als je gaat verbouwen.

De regering wil **meer aangepaste woningen en woonvormen** voor mensen met een beperking.

Werk

Meer kansen op een betaalde baan.

Mensen met een arbeidsbeperking krijgen meer hulp bij het vinden van een baan.

Bijvoorbeeld door scholing, hulp van een jobcoach en aanpassingen op de werkplek.

In 10 jaar tijd komen er 125.000 banen bij voor mensen met een beperking.

Onderwijs

Alle kinderen naar een school die bij ze past.

Er komt meer begeleiding voor leerlingen en studenten. Ook kinderen die verzorging en verpleging nodig hebben, moeten naar school kunnen.

Scholen gaan met leerlingen, leraren en ouders kijken hoe iedereen op school kan meedoen. Een aantal mbo-scholen gaat leerlingen na hun examen helpen om een baan te vinden.

Vervoer

Mensen met een beperking moeten met het openbaar vervoer mee kunnen. Dus met trein, tram of bus. Als dat niet kan, heb je recht op aangepast vervoer.

Reisinformatie op websites en telefoons moet compleet en leesbaar zijn.

In 2030 moeten alle stations toegankelijk zijn voor iedereen. Met bijvoorbeeld overal liften en grote letters en duidelijke plaatjes op informatieborden.

De NS koopt alleen nog treinen die goed toegankelijk zijn. Iemand met een rollator of rolstoel kan zonder hulp de trein in en uit. In elke trein komen vlak bij de uitgang stoelen voor mensen die niet goed kunnen lopen.

Zorg en Ondersteuning

Zonder goede zorg en ondersteuning kun je niet meedoen in de samenleving. Daarom vindt de regering goede zorg heel belangrijk.

Mensen met een beperking hebben meestal zorg of ondersteuning nodig. Ze zijn vaak veel tijd kwijt om dat te regelen. Bijvoorbeeld als ze bij de gemeente of zorgverzekeraar een hulpmiddel, huishoudelijke hulp of dagbesteding moeten aanvragen. Dat moet makkelijker kunnen. Met duidelijke regels en begrijpelijke informatie.

De overheid

De overheid wil het goede voorbeeld geven met:

- gebouwen waar iedereen naar binnen kan
- informatie in begrijpelijk taal
- meer werknemers met een beperking

Participatie en Toegankelijkheid

Dit hele programma gaat over toegankelijkheid en meedoen (participatie). De regering heeft plannen en afspraken gemaakt over wonen, werk, onderwijs en vervoer. De regering heeft ook nagedacht over andere onderwerpen. Bijvoorbeeld sporten, lezen, tv en internet.

Sporten is gezond. Sporten kan ook leuk zijn, zeker als je meedoet in een team of lid bent van een sportclub. De regering wil dat mensen met een beperking vaker gaan sporten en vaker lid worden van een sportclub.

Mensen met een beperking kunnen soms geen **boeken lezen**. Sommige mensen kunnen de bladzijden niet omslaan, andere mensen kunnen de letters niet goed zien. Voor deze mensen zijn luisterboeken handig. Bibliotheken krijgen meer geld voor luisterboeken en boeken met grote letters. Maar ook om meer activiteiten te organiseren voor mensen die taal moeilijk vinden.

Veel mensen met een beperking hebben moeite met **internet**. De overheid wil dat meer websites en apps makkelijke taal gebruiken.

Op **televisie** hebben veel programma's ondertiteling. Soms kun je de ondertiteling laten voorlezen of als tekst downloaden. Gebarentolken vertalen het journaal voor doven en slechthorenden. De regering wil dat dit bij meer programma's gebeurt.

In 2019 moeten alle **stembokjes** toegankelijk zijn voor bijvoorbeeld mensen in een rolstoel. De regering gaat ook kijken hoe ze kiezers met een lichte verstandelijke beperking kan helpen in het stembokje. Informatie over de verkiezingen moet begrijpelijk zijn.

'Tel Mee Met Taal' verzamelt ideeën om informatie begrijpelijk te maken. Een van die ideeën komt van mensen die zelf moeite hebben met taal. Team Abacadabra uit Gelderland test of brieven van instellingen begrijpelijk zijn. Ze zijn dit jaar begonnen met brieven van een gemeente en een bank. In die brieven staat geen abacadabra meer!

Wie doet wat?

'Onbeperkt meedoen!' is een programma van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De minister van VWS werkt samen met bijna alle andere ministers, gemeenten, bedrijven en verschillende organisaties.

De regering voert de meeste plannen niet zelf uit. Vooral gemeenten, bedrijven en andere organisaties moeten de plannen gaan uitvoeren. De regering zorgt ervoor dat iedereen zich aan de afspraken houdt. Ook het College voor de Rechten van de Mens kijkt mee.

Wat gebeurt wanneer?

2016: Nederland zegt JA tegen het VN-Verdrag. De regering onderzoekt: wat moet er in Nederland veranderen?

2017: Op televisie zijn filmpjes te zien van de actie 'VN-verdrag Handicap: gelijke rechten voor iedereen'. [Op de website](#) geven mensen met een beperking tips aan mensen zonder beperking. Want iedereen moet snappen dat meedoen met een beperking normaal is.

2018-2021: In dit programma staan de plannen voor de eerste 3 jaar. Sommige acties kosten meer tijd. In 2021 moeten mensen met een beperking al echt vaker kunnen meedoen.

Dit is een uitgave van

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bezoekadres

Parnassusplein 5 | 2511 vx Den Haag

Postadres

Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11
Telefax 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Tekstschrijfster:
Jessie van Loon

juni 2018